

იშხანი

საქართველოს ეროვნული დემოკრატიული პარტიის პირველი კონგრესი

მოკლე ინფორმაცია საქართველოს ეროვნული დემოკრატიული პარტიის შესახებ საქართველოს ეროვნული დემოკრატიული პარტიის (ს.ე.დ.პ.) საინიციატივო ჯგუფი შეიქმნა 1988 წლის 8 დეკემბერს წმ. ილია მარტის საზოგადოების წევრებისა-განს. სეღმ-ს მიერ წამოყენებულ იქნა საქართველოს დემო-კრატიული პარტიის დაუყოვნებელი ბრძოლის პოლიტიკური ლოკატორი, რომლის ნათელი დადასტურებაც იყო 1988 წლის 8 თებერვლის და 25 თებერვლის აქციები.

1989 წლის 8 თებერვალს, წმ. დავით აღმაშენებლის ალსაყრდენის 900 წლისთავთან დაკავშირებულ მიტინგზე, რომელიც მოაწყო ს.ე.დ.პ. და წმ. ილია მარტის საზოგა-დოებამ, ოფიციალურად გამოცხადდა საქართველოს ეროვნული დემოკრატიული პარტიის დაარსება.

25 თებერვალს, პირველად საქართველოს ისტორიაში 1924 წლიდან ს.ე.დ.პ. და წმ. ილია მარტის საზოგადოე-ბამ მოაწყო ნამდვილი ქართული ე.ი. ანტისაბჭოთა აქცია. 25 თებერვლი-საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის დაპყრობის დღე ბოლშევიკური რუსეთის მიერ-გამოცხადებულ იქნა ეროვნული გლოვის დღე. მიუხედავად ხელისუფალთა მცდელობისა დაერბიან მანიფესტაცია (უნდა აღინიშნოს, რომ მათ მოახერხეს სხვა პოლიტიკური ორგანიზაციების მანიფესტაციების დარბევა ქალაქის სხვადასხვა უბანში). მოეწყო მსვლელობა რუსთაველის პროსპექტზე და მიტინგი უნივერსიტეტის ეზოში. ეს დღე იქნა გარდატეხის დღე, როდესაც ეროვნული მოძრაობა ოფიციალურად გადამდგინდა საქართველოს ეროვნული დემოკრატიული პარტიის პროგრამა /პროექტი/ და დაიწყო ხელმძღვანელების კამპანია პეტროპოლის, საქართველოს დემოკრატიული პარტიის ადგილის მოთხოვნით.

1989 წლის 25 მარტს ქ. თბილისში წმ. დემეტრე თავ-დადებულის ხსენების დღეს დაფუძნდა საქართველოს ეროვნული დემოკრატიული პარტია, დამფუძნებელ კრებაზე გა-ნხილულ და დამტკიცებულ იქნა პარტიის პროგრამა, არჩეულ იქნა ეროვნული (მთავარი) კომიტეტი, პარტია დაიყო კომი-ტეტებად.

1989 წლის 4 აპრილიდან საქართველოს ეროვნული და-მოკრატიული პარტიის ინიციატივით დაიწყო საყოველთაო-სახალხო-ეროვნული გამოსვლები საქართველოს დემოკრატი-ბლობის მოთხოვნით, რომელიც 9 აპრილს, გამთენიისას კრემ-ლის მიერ სისხლში იქნა ჩახშობილი.

1989 წლის ივნის-ივლისში კრემლის მიერვე ინსპი-რირებულ ეთნოკრიზისს ქვემო. ქართლსა და აფხაზეთში, რომელმაც გამოიწვია სისხლისმღვრელი შეტაკებანი, სეღმ-ს დაუპირისპირა საყოველთაო გაფიცვები და გამოსვლები.

1989 წლის 15-16-17 სექტემბერს თბილისის მახლო-ბლად გამარჯვებაში ჩატარდა საქართველოს ეროვნული და-მოკრატიული პარტიის პირველი კონგრესი.

ამჟამად პარტია აერთიანებს ათასზე მეტ წევრს მთე-ლი საქართველოს მასშტაბით. პარტია იყოფა რეგიონალურ, რაიონულ და პირველად ორგანიზაციებად.

ირ. მეღაშვილი /სამარტალ-რადიკალური პარტია/ და პოტი ქ-ნი მზია შერვაშიძე.

კონგრესის სხდომათა თავჯდომარემ თორნიკე ფიციამ გამოაცხადა სამარტალ კომისიის მონაცემები. კონგრესს ესწრებოდა 238 დელეგატი (213-პარტიის წევრი, 25 წმ. ილია მარტის საზოგადოებელი). ერთხმად მტკიცდება ლის წესრიგი:

1. სეღმ შექმნის და მისი პოლიტიკური მოღვაწეობის ის-ტორია.
2. სეღმ პროგრამის განხილვა და დამტკიცება.
3. სეღმ წესდების განხილვა და დამტკიცება.
4. არჩევნები (პარტიის თავჯდომარის, მთავარი კომიტე-ტის, წარმომადგენელთა პალატის).
5. პარტიის ორგანიზაციული წყობის საფუძვლები. (სტრუქტურული, პირველადი, რაიონული, რეგიონალური და დარგობრივი ორგანიზაციების ფუნქციების განსაზღვრა)
6. ინფორმაციები მიმდინარე მომენტისა და პარტიის ამო-ცანების შესახებ.
7. რეზოლუციების მიღება.
8. უახლოესი მასშობრივი პოლიტიკური აქციების დაგეგმვა.
9. კონგრესის დასრულება.

დღის წესრიგის პირველ საკითხზე მოხსენება გააკ-მა ბ-მა ირაკლი წერეთელმა, რომელმაც მოკლე მიმოიხილა პარტიის შექმნის ისტორია, აღნიშნა მიმდინარე პოლიტიკური სიტუაციის თავისებურებანი, პარტიის დემოკრატიული სხვა პოლიტიკური ორგანიზაციებისადმი.

სეღმ პარტიის პროგრამის შესახებ მოხსენებით გა-მოვიდა ბ-ნი თეიმურაზ სუმბათაშვილი. გაიმართა კამათი. განსაკუთრებული განხილვის საგანი გახდა ეროვნული და-მოკრატიული პარტიის დეკლარაციის მე-8 მუხლი და პარტიის სა-მოქმედო პროგრამის მე-7 მუხლი. (პროგრამა გამოქვეყნდა "ბიულეტენის" მე-3 და მე-4 ნომრებში) წამოჭრილ შეკო-მებთან დაკავშირებით პასუხები გასცეს ირ. ბათიაშვი-ლმა, ირ. წერეთელმა და თ. სუმბათაშვილმა. აზრთა კუბოვი გაცვლა-გამოცვლა გამოიწვია აგრეთვე პროგრამულმა მე-ხლებმა მოქალაქეობის და სიკვდილით დასჯის გაუქმების შესახებ.

პარტიის პროგრამა მოცემული ფორმულირებებით მიღე-ბულ იქნა ხმათა აბსოლუტური უმრავლესობით. თავი შეიკავა მხოლოდ ერთმა დელეგატმა. ამით კონგრესის მუშაობის პი-რველი დღე დასრულდა.

16 სექტემბერი.

სხდომა გახსნა თორნიკე ფიციამ. მან წაითხა პარ-ტია ქრისტიანულ-დემოკრატიული კავშირის საინიციატივო ჯგუფის მისაღება კონგრესისადმი. საინიციატივო ჯგუფმა განაცხადა, რომ შეიქმნა პარტია ქრისტიანულ-დემოკრატიუ-ლი კავშირი. აქვე უნდა აღნიშნოთ, რომ ამ დღიდან კონგ-რესს ესწრებოდა წმ. ილია მარტის საზოგადოების გამგე-ობის წევრი ბ-ნი ვაჟა აღმაია.

სეღმ წესდების შესახებ ილაპარაკა ირაკლი წერეთე-ლმა, მანვე წაითხა წესდების პროექტი. პარტიის თავჯდო-მარის სტატუსთან დაკავშირებით კენჭისყრის შედეგები ასეთი იყო- მომხრე 131 წინააღმდეგი 27 თავი შეიკავა მ. ხმათა უმრავლესობით დამტკიცდა თავჯდომარის სტატუსი. განსაკუთრებული ვნებადაღვლეა და კამათი გამოიწვია წე-სდების პროექტში წარმომადგენელთა პალატამ. საბოლოოდ დელეგატები შეთანხმდნენ, რომ წარმომადგენელთა პალატა არის შუალედური რგოლი პარტიის მთავარ კომიტეტსა და პირველად ორგანიზაციებს შორის.

კენჭისყრით წესდება მიღებულ იქნა ერთხმად. არჩე-ვნების დაწყებამდე თამაზ ჟორჯიანი (ერისის რეგი-ონალური კომიტეტი) ინფორმაცია გააკეთა ზუგდიდში მიმდი-ნარე შიმშილობის შესახებ, აქციაზე საერთაშორისო მისიე-ბის ჩამოსვლასთან დაკავშირებით.

დღის ბოლოს გაიმართა არჩევნები. პარტიის თავჯდო-მარედ ერთხმად იქნა არჩეული ბ-ნი ირაკლი წერეთელი. მთავარი კომიტეტის არჩევნებმა შემდეგი შედეგი მოგვცა:

1. ირაკლი წერეთელი-ერთხმად.
2. ირაკლი ბათიაშვილი-ერთხმად.
3. თეიმურაზ სუმბათაშვილი-ერთხმად.
4. თორნიკე ფიცი (ჯვარი)-156 ხმა.
5. დავით ჯანელიძე -137 ხმა.

6. მერაბ იაშვილი -127 ხმა.
7. თამაზ ჟორჯიანი (ზუგდიდი)-116 ხმა.
8. კობა ხაბაზი (ქობულეთი)-115 ხმა.
9. მამუკა ცაგარელი -113 ხმა.
10. ვასილ ხომერიკი -104 ხმა.

17 სექტემბერი

17 სექტემბერს კონგრესს ესწრებოდნენ ბ-ნი ზვიად გამსახურდია და ბ-ნი მერაბ კოსტავა.

ზვიად გამსახურდიამ დელეგატებს აცნობა "სამხრეთ-ოსეთში" შექმნილი ვითარების შესახებ. მანვე წაითხა მის სეპარატისტთა პროპაგანდული წერილი (დაიბეჭდა სეღმ საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ გაზეთ "დროება"-ში №4).

სიტყვა მისაღებისათვის მიეცა ბ-ნი მერაბ კოსტავას. მან თავის გამოსვლაში მიუღო ირაკლი წერეთელს პარტიის ხელმძღვანელად არჩევა, განაცხადა, რომ წმ. ილია მარტის საზოგადოების და ს.ე.დ.პ. ერთიანობა იქნება ურდვევი, ხაზი გაუსვა ეროვნული დემოკრატიული პარტიის დემო-კრატიულობას, დაგმო გათიშულობა და შუღლი. აღნიშნა, რომ სასუკვარი იღის მისაღვევად აუცილებელი პირობაა თავგა-წვირვა.

საქართველოს ეროვნული დემოკრატიული პარტიის და-ვჯდომარემ ირაკლი წერეთელმა კომპლაციის წესით მთავარ კომიტეტში შეიყვანა: რომანტ ბირკაია (მარტვილი) და გო-რგი ჯინჯარაძე.

ბ-ნი თეიმურაზ სუმბათაშვილის წინადადებით პარტიის პიზნად დამტკიცდა ქართული ხალხური სიმღერა "მუღი მუხასა".

ამის შემდეგ ჩატარდა წარმომადგენელთა პალატის არჩევნები, პირველად, რაიონულ ორგანიზაციებად დაყოფა. შეიქმნა დარგობრივი ორგანიზაციების საინიციატივო მუ-შა ჯგუფები. ეს ორგანიზაციებია:

1. ერთაშორის ურთიერთობის 2. საგამომცემლო ბიურო.
2. საინფორმაციო სააგენტო 4. თინათა ბიურო.
5. აქციების ჩატარების 6. აღამიანის უფლებათა დაცვის.
7. საარქივო ფონდი 8. სტატისტიკის და პროგნოზირე-ბის ბიურო.

მიმდინარე პოლიტიკური მომენტის შესახებ პოლიტი-კური მოხსენებებით გამოვიდნენ ირაკლი წერეთელი, ირაკ-ლი ბათიაშვილი, თეიმურაზ სუმბათაშვილი. გამოიკვეთა სამი ძირითადი ხაზი:

1. საბჭოთა არჩევნების ბოიკოტი. 2. ეთნოკრიზისი (ოსური სეპარატისმი) 3. აქცია საერთაშორისო მისიების ჩამოს-ვლასთან დაკავშირებით. აღნიშნული საკითხების ირგვლივ გაიმართა კამათი. რომელშიც მონაწილეობდნენ: ვ. კლაძე, თ. ჟორჯიანი, გ. გოგაბაძე და სხვები.

დღის ბოლოს კონგრესის მიერ მიღებულ იქნა რეზოლუ-ციები, რომელთაც ვაქციებდნენ ბიულეტენში.

ამით საქართველოს ეროვნული დემოკრატიული პარტიის პირველმა კონგრესმა მუშაობა დაამთავრა.

P. S. აღნიშვნის ღირსია სოფ. გამარჯვების სეღმ-ს პი-რველად ორგანიზაცია, რომელმაც ითავა კონგრესის ორგა-ნიზება და მისი შეუფერხებელი ჩატარება. საორგანიზაციო ჯგუფი (თ. აბესაძე გ. შენგელიძე, გ. ორიაშვილი).

საქართველოს ეროვნული დემოკრატიული პარტიის პირ-ველი კონგრესი აცხადებს: საბელმწიფო, რომელიც შენიღბულად ატარებს სსრ კავშირის სახელს, წარმომადგენს რუსეთის მოდერ-ნიზებულ იმპერიას, კრემლის გრადიციულ დიდებულ პრინცი-პებზე აკბულს, რომელმაც სუვერენული საბელმწიფოთა ანექ-სიით მეფის რუსეთის იმპერიის დაწვევის შედეგად განსაზღვ-რებული ერებში შეიარაღებულ აგრესიამ დაყრდნობით გან-ხორციელა გასაბჭოების დანაშაულებრივი პოლიტიკა და დღეს არსებული საბჭოთა საბელმწიფოს სახით შეიქმნა დაპყრობი-ლი იმპერიული გაერთიანება. გარეშე შეიარაღებულ ძალაზე დაყრდნობით განხორციელებული გასაბჭოება იყო დანაშაული და აგრესია, რომელიც საბჭოთა პოლიტიკურმა რუსულმა განხორ-ციელა ამიერკავკასიის, მოღვაწის და ბაიკის პირების ხაღ-ბების მიმართ. არავითარი კანონიერი საფუძველი ამ ქვეყნებ-ში არსაბჭოთა ხელისუფლების და არც მოდერნიზებული რუსეთის იმპერიის ე.წ. სსრ კავშირის საოკუპაციო ჯარების ყოფნას არ გააჩნია, რადგან არსებული მდგომარეობა, რომელიც უშუალო

თბილისი 15.16.17 სექტემბერი 1989 წ.

1989 წლის 15 სექტემბერიდან თბილისის მახლობლად სოფ. გამარჯვების კლტურის სახლში მუშაობა დაიწყო საქ-ართველოს ეროვნული დემოკრატიული პარტიის პირველ-მა კონგრესმა. კლტურის სახლის ფოიეში გამოჭრილი იყო სეღმ-ს მუშაობასთან დაკავშირებული, სტენდები, თვითგამო-ცემითი ლიტერატურა და სხვა. სხდომათა დარბაზის სცენას ამშვენებდა საქართველოს ეროვნული და სეღმ დროშები.

კონგრესი გახსნა პარტიის ლიდერმა ბ-მა ირაკლი წერეთელმა. წაითხა იქნა ლევა და შესრულდა საქართვე-ლის ეროვნული პიზნი "დიდება". კონგრესის დელეგატებმა წუთიერი ლმობი პატივი სცეს სამშობლოს თავისუფლებისა-თვის დაცემულ მამულიშვილთა ხსოვნას.

კონგრესს ესწრებოდნენ საპატიო სტუმრები: ბ-ნი ზვიად გამსახურდია, ბ-ნი თეიმურაზ სუმბათაშვილი, ბ-ნი ირაკლი მეღაშვილი და ქ-ნი მზია შერვაშიძე. თავის მისაღება-ში კონგრესისადმი ბ-მა ზვიად გამსახურდიამ ხაზი გაუ-სვა პარტიისა და წმ. ილია მარტის საზოგადოების ერთი-ანობას, გამოთქვა კონკრეტული სურვილები პარტიის პრაქტი-კულ მუშაობასთან დაკავშირებით, მანვე აღნიშნა, რომ არ არსებობს ეროვნული და განმათავისუფლებელი მოძრაობა გა-თიშულად, კონგრესს მიესალმნენ აგრეთვე ბ-ნი თეიმურაზ სუმბათაშვილი და ხაზი გაუსვა პიროვნების როლს პარტიაში, ბ-ნი

